

OBSAH

Předmluva (P. Roth)	7
1. Program „Místo pro přírodu“ (P. Pešout)	9
1.1. Co znamená program „Místo pro přírodu“?	9
1.2. Hlavní cíle programu „Místo pro přírodu“	9
1.3. Jak vznikl program „Místo pro přírodu“?	9
1.4. Poznámky k nejnovějšímu vývoji programu „Místo pro přírodu“?	11
2. Tradice pozemkových spolků v ČR (A. Buček)	12
2.1. Úvod	12
2.2. Svaz na ochranu přírody a domoviny na Moravě a ve Slezsku	13
2.3. Svazem pronajaté lokality	14
2.3.1. Větrníky (k.ú. Letonice, okr. Vyškov)	14
2.3.2. Nosperk (k.ú. Němčičky, okr. Břeclav)	15
2.3.3. Špidlák (k.ú. Hovorany, okr. Hodonín)	15
2.3.4. Zlobice (k.ú. Kuřim, okr. Brno-venkov)	16
2.3.5. Čebínka (k.ú. Čebín, okr. Brno-venkov)	17
2.4. Koupě Mohelenské hadcové stepi (k.ú. Mohelno, okr. Třebíč)	17
2.5. Závěr	20
3. Občanská sdružení a péče o cenná přírodní území (P. Stýblo, P. Veselý, P. Pešout)	22
3.1. Úvod	22
3.2. Analýza činností článků ČSOP	23
3.2.1. Metodika	23
3.2.2. Výsledky	23
3.3. Dotazování u orgánů ochrany přírody	29
3.3.1. Metodika	29
3.3.2. Výsledky	29
3.4. Závěry	30
4. Analýza zahraničních zkušeností (L. Ptáček)	33
4.1. Úvod	33
4.2. Vymezení základních pojmů	34
4.2.1. Stewardship - péče o krajinu	34
4.2.2. Pozemkové spolky	37
4.3. Historický vývoj PS	38
4.3.1. USA	38
4.3.2. Velká Británie	41
4.3.3. Ostatní země	50
4.3.4. Závěry	50

4.4. Situace ve střední Evropě	53
4.4.1. Maďarsko	53
4.4.2. Polsko	53
4.4.3. Závěry	58
4.5. Zdroje	58
5. Právní prostředí v ČR (S. Mlčoch)	60
5.1. Úvod	60
5.2. Právo ochrany přírody a krajiny	60
5.2.1. Východiska právní úpravy a prameny práva	60
5.2.2. Program fondu pozemků ZCHÚ ČR - program státu	62
5.3. Právní postavení pozemkových spolků jako nestátních organizací	64
5.3.1. Občanská sdružení podle zák. č. 83/1990 Sb. ve znění novel	64
5.3.2. Nadace a nadační fondy	65
5.3.3. Obecně prospěšná společnost	66
5.4. Majetko-právní agenda činnosti pozemkových spolků	67
5.4.1. Nabytí pozemku do vlastnictví	67
5.4.2. Nabytí pozemku do dlouhodobého pronájmu nebo nájmu na dobu neurčitou	68
5.4.3. Zřízení práva věcného břemena	69
5.4.4. Zřízení jiných věcných práv k pozemku	71
6. Marketing pozemkových spolků v ČR (L. Ptáček, P. Dolejský)	71
6.1. Analýza situace	71
6.1.1. PS jako produkt	71
6.1.2. SWOT Analýza vlastností produktu PS	71
6.1.3. Trh PS	80
6.1.4. SWOT Analýza vlastností trhu pro PS	80
6.2. Návrh strategie rozvoje PS	85
6.2.1. Cíle	85
6.2.2. Základní filozofie budovaných PS	85
6.2.3. Strategie	86
6.2.4. Národní strategie "Legislativa pro rozvoj PS"	89
6.2.5. Národní program rozvoje práce s vlastníky	89
6.2.6. Fond rychlé akce	90
6.2.7. Národní programy ochrany	90
6.2.8. Národní pravidla PS	91
6.3. Návrh strategie marketingu PS	91
6.3.1. Cíl	91
6.3.2. Základní filozofie	91
6.3.3. Hlavní poselství směrem k veřejnosti	92
6.3.4. Budování image (obraz veřejnosti)	92
6.3.5. Způsob komunikace	93

6.3.6. Nástroje	97
6.3.7. Informační servis PS	97
7. Příprava prvních pozemkových spolků v ČR (P. Pešout)	98
7.1. Pozemkový spolek aluvia dolního toku řeky Dyje	98
7.2. Pozemkový spolek Čertoryje	99
7.3. Pozemkový spolek Klokočské skály	99
7.4. Pozemkový spolek Milý	100
7.5. Pozemkový spolek na ochranu přírody a krajiny Valašskoklobucka	100
7.6. Pozemkový spolek na zachování krajinného rázu Bílých Karpat	100
7.7. Pozemkový spolek na zajištění původního hospodaření, péči o krajinu a zachování genofondu ovocných dřevin v CHKO Pálava	101
7.8. Pozemkový spolek Podskala	101
7.9. Pozemkový spolek povodí Olešenky	102
7.10. Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka	103
7.11. Pozemkový spolek pro rozvoj Moravských Kopanic	103
7.12. Pozemkový spolek přátel Lužických hor	104
7.13. Pozemkový spolek Ptačí ostrovy	105
7.14. Pozemkový spolek Rovný	105
7.15. Pozemkový spolek Spálené Poříčí	105
7.16. Pozemkový spolek ZO ČSOP Silvatica	106
8. Jak založit pozemkový spolek v ČR (M. Vlašín, P. Pešout)	108
8.1. Úvodem	108
8.2. Na jaké startovní čáře stojíte?	108
8.3. Proč program "Místo pro přírodu?"	109
8.4. Akreditace PS	109
8.4.1. Postup při akreditaci	109
8.4.2. Zánik akreditace	110
8.4.3. Kritéria a náležitosti pro akreditaci PS	110
8.5. Důležitá poznámka na závěr	111
9. Seznam použité literatury	112
10. Seznam zkratk	114
11. Přílohy	116
11.1. Stvrzenka o náhradě ušlého výnosu z parcely v rezervaci Větrníky	116
11.2. Nájemní smlouva rezervace Nosperk	117
11.3. Prohlášení geobotanického kongresu o Mohelenské hadcové stepi	118
11.4. Dopis Svazu na ochranu přírody a domoviny na Moravě a ve Slezsku představenstvu obce Mohelno	119

11.5. Péče o chráněná či pro ochranu přírody významná území prováděná základními organizacemi ČSOP	120
11.6. Přehled o provádění managementu ZCHÚ prostřednictvím NGO dle údajů orgánů ochrany přírody	130
11.7. Přehled metod využívaných pozemkovými spolky v USA	132
11.8. Standardy a postupy přijaté Aliancí pozemkových spolků USA	140
11.9. Vzor kupní smlouvy s návrhem vkladu do katastru nemovitostí	152
11.10. Vzor darovací smlouvy s návrhem vkladu do katastru nemovitostí	155
11.11. Vzor nájemní smlouvy	159
11.12. Vzor smlouvy o věcném břemeni s předkupním právem a návrhem na vklad do katastru nemovitostí	161
11.13. Image brožura PS XY	164
11.14. Náměty na zajišťování finančních prostředků - fundraising	166
11.15. Aktuální Informační list (konec roku 1998)	169
Kontaktní adresy autorů	171